

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkýň **1/ K. L.**, bývajúcej vo V., **2/ V. L.**, bývajúcej v T., oboch zastúpených S., s.r.o., so sídlom v B., IČO: X. proti žalovaným **1/ R. V.**, bývajúcemu v B., zastúpenému JUDr. V. F., advokátom so sídlom v N., **2/ K. P., a.s. V.**, so sídlom v B., IČO: X., o **náhradu nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 10 C 149/2012, o dovolaní žalovaného 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 30. apríla 2013 sp. zn. 19 Co 126/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Účastníkom nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyne 1/, 2/ sa v konaní domáhali, aby súd uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť im po 250 000 € pre každú titulom náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla smrťou rodičov Mgr. J. B. a M. B. pri dopravnej nehode 29. augusta 2009, ktorú z nedbanlivosti zavinil žalovaný 1/. V priebehu tohto konania navrhli konanie prerušiť (§ 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením z 19. februára 2013 č.k. 10 C 149/2012-117 prerušil konanie do právoplatného skončenia konania, vedeného na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 6 Co 127/2010. Prerušenie konania odôvodnil § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., nakoľko v uvedenom konaní na Krajskom súde v Prešove sa rieši otázka, ktorej vyriešenie má rozhodujúci význam pre konanie v danej veci; krajský súd

uznesením z 8. novembra 2011 prerušil konanie až do rozhodnutia o prejudiciálnej otázke položenej súdu Európskej únie týkajúcej sa článku 1 ods. 1 Smernice Rady 90/232 EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov ohľadne poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v spojení s článkom 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166 EHS a § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Súd prvého stupňa poukázal na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 169/2009, podľa ktorého povinnosť P. na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na právo na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Na odvolanie žalovaného 2/ Krajský súd v Trenčíne uznesením z 30. apríla 2013 sp. zn. 19 Co 126/2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení uviedol, že pre prerušenie konania neboli splnené zákonné predpoklady v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.; predpokladom pre prerušenie konania je riešenie skutkových zistení, nikdy však nie právne posúdenie konkrétnej veci, prípadne výklad ustanovení zákonov Slovenskej republiky, prípadne nariadení Európskeho spoločenstva.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný 1/ dovolanie, v ktorom žiadal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmeniť. Namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Uviedol, že súd prvého stupňa správne prerušil konanie do právoplatného skončenia iného konania, v ktorom sa rieši otázka významná aj pre posúdenie danej veci, nakoľko „v súčasnosti neexistuje ustálená judikatúra Súdneho dvora Európskej únie a výklad a správna aplikácia práva Európskej únie v obdobných konaniach nie je súdom úplne jasná“. Poukázal na to, že súd prvého stupňa rozhodnutím o prerušení konania prihliadal aj na zákonnú požiadavku rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov konania, nakoľko rozhodnutie v konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove by značne uľahčilo rozhodovanie v predmetnej veci.

Žalobkyne 1/, 2/ ako aj žalovaný 2/ vo vyjadreniach k dovolaniu žalovaného 1/ navrhli dovolanie ako nedôvodné zamietnuť, nakoľko odvolací súd vec správne právne posúdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je opodstatnené.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolateľ netvrdil existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. V dovolaní namietal, že postupom odvolacieho súdu došlo k odňatiu jeho možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. je procesný inštitút, ktorý sa zvolí vtedy, ak je vhodné dočasne nepokračovať v konaní. Všeobecným účinkom prerušenia konania je, že sa nekonajú pojednávania, neplynú lehoty (§ 111 O.s.p.) a účastníci (dočasne) nevykonávajú procesné úkony inak spojené s konaním. Tak, ako nedochádza k vylúčeniu účastníka konania z realizácie jeho procesných oprávnení postupom súdu, ktorý konanie prerušil (viď napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 209/2009), nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať ani procesným postupom súdu, ktorý konanie v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. neprerušil (porovnaj R 34/2011 ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 185/2009).

Pokiaľ preto v danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že neprebíha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci (§ 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nemožno mu vytýkať, že dovolateľovi odňal možnosť konať pred súdom.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná (§ 242 ods. 1 O.s.p.), je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej príčinou je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní a dôsledkom nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej. Vadu tejto povahy dovolateľ nenamietal a jej existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Žalovaný 1/ v dovolaní uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. tvrdiac, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V danom prípade bol predmetom konania návrh na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Podľa tohto ustanovenia platí, že pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Vyššie citované ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, to znamená také prerušenie konania, ktoré nie je pre samotné konanie nevyhnutné. Súd je povinný najskôr urobiť iné vhodné opatrenia dostupnými procesnými prostriedkami a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber resp. voľbu súdu, ktoré z jednotlivých opatrení (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, riešenie tzv. predbežnej otázky) slúžiacich účelu racionálnej organizácie postupu súdu pri vedení príslušného súdneho konania, je ale potrebné podriaďiť aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.) a použiť to opatrenie, prostredníctvom ktorého je ochrana práv účastníkov konania rýchlejšia a účinnejšia. Rozhodujúcim hľadiskom je teda zásada hospodárnosti konania, preto prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

Odvolací súd dovolaním napadnuté uznesenie správne založil na závere, že nie sú dané podmienky pre prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Správne pri tom vzal

na zreteľ, že daná otázku, ktorá má byť samostatne riešená v inom súdnom konaní (Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 127/2010), môže byť riešená (prejudiciálne) v tomto konaní podľa § 135 ods. 2 O.s.p., ako aj zohľadnil požiadavku hospodárnosti konania.

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Dovolanie žalovaného 1/ preto zamietol (§ 243b O.s.p.).

V dovolacom konaní procesne úspešným účastníkom vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému 1/, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd im však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodali návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. decembra 2013

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková